

**Силабус курсу
«Суспільна діагностика»**

**Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільних процесів»**

**Дні занять: середа, 11.10-12.30, ауд. 1002, 12.45-14.05, ауд. 1002
Консультації: четвер 14.20, ауд. 46**

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 2 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доц. **Грушко Віктор Сергійович**

Контактна інформація grushko.vs@gmail.com 097 145 38 41

Опис дисципліни

Дисципліна “Суспільна діагностика” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо спроможності здійснювати діагностування стану суспільства, виявлення його тенденцій розвитку і проблемних сфер, оцінювання поточної ситуації та потенційних змін. Дисципліна орієнтує на пошук системоформуючих факторів організації суспільства, трансформаційних закономірностей, об’єктивних і суб’єктивних чинників які визначають спрямованість розвитку суспільних процесів, а також розкриття ролі, форм і масштабів впливу на суспільну динаміку свідомих і несвідомих рушійних сил, які дають розуміння багатоманіття людських спільнот і способів їх самореалізації.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
- / 2	1. Соціокультурна динаміка	Знати і розрізняти універсальні, загальносуспільні і специфічні закони які здійснюють визначальний вплив на суспільство, механізми формування суспільних груп і закономірності зміни етапів панування різних суспільних страт та їх цінностей, механізми стратифікації і стратифікаційні системи.	Питання, кейси

2 / 2	2. Формування та протистояння цивілізаційних просторів	Проводити діагноз смислового наповнення соціального географічного простору під впливом панівних міст, які зорієнтовані на різні форми суспільнозначимої самореалізації, формування стратифікаційних систем, цінності і способи реалізації власних інтересів. Виявити відмінності між таласократичним і телурократичним просторами, грошової цивілізації та азійського способу виробництва.	Питання, кейси
2 / 2	3. Перспективи розвитку панівних тенденцій у сучасному світі	Проводити аналіз механізмів формування панівної еліти та причини змін у ній, особливостей трьох влад – релігійної, військової і торгівельної, а також причин домінування на сучасному етапі торгівельного ладу. Проводити аналіз розвитку форм торговельного ладу під впливом НТП і ролі ключових міст у них. Розкривати особливості сучасної дев'ятої форми торговельного ладу та особливостей трансформації суспільства під його впливом.	Питання, кейси
2 / 2	4. Постмодерн	Проводити аналіз поетапних змін у суспільстві під впливом трансформації від премодерну, через модерн і до постмодерну. Аналізувати особливості модерністських ідеологій (фашизму, комунізму, лібералізму) та їх вплив на суспільство. Проводити аналіз ролі лібералізму у переході суспільства до постмодерну. Розкриття постмодерну, як завершального етапу розвитку модерну.	Питання, кейси
2 / 2	5. Традиція і соціальна динаміка	Діагностувати сутність Традиції, як ієрархічної системи організації суспільства, якій протистоїть сучасна рівність. Аналізувати сутність прогресивного розвитку суспільства та інволюції з точки зору традиціоналістів та їх критиків. Проводити аналіз Традиції та суспільної ієрархії з точки зору різних ціннісно-світоглядних підходів.	Питання, кейси
2 / 2	6. Суспільна діагностика у структурній соціології	Здійснювати діагностику суспільства методами структурної соціології (соціології глибин) в основі яких лежить ідея вічного повернення (циклічності), використовуючи міф, як матрицю реальності, який розкриває логіку	Питання,, кейси

- / 2	7. Непередбачуваність та антикрихкість суспільства	розвитку сюжетних ліній, що розгортаються в суспільстві. Здійснювати діагноз процесів, що розгортаються у суспільстві з врахуванням важкопрогнозованих і рідкісних подій, які мають значні наслідки. Проводити аналіз інформаційного суспільства як наповненого значною кількістю факторів, що потенційно загрожують періодично радикально переформатовувати суспільство. Розкрити роль ризиків у формуванні антикрихкості суспільства.	Питання, кейси
2 / 2	8. Технотронне суспільство і технологічна сингулярність	Виявляти глибинні механізми впливу технічного прогресу на суспільство. Розкрити причини інтересу людей до технізації суспільного життя і прагнення до кіборгізації людини. Проводити аналіз трансформацій які зазнає суспільство під впливом зростання ролі техніки в житті суспільства та перспективи і наслідки технологічної сингулярності.	Питання, кейси
2 / 2	9. Ієрархія суспільних процесів	Виявляти асиметрію взаємодії між соціальними процесами, які розгортаються на різних рівнях від несвідомих процесів до смислових. Проводити аналіз конкурентності і одночасно взаємозалежності процесів на рефлексивно-несвідомому, на ритуальному з вічним повтором, на раціональному де панують поставлені цілі та смислового.	Питання, кейси
2 / 2	10. Конвергентний підхід у діагностиці суспільства	Вміти діагностувати стан суспільства на основі використання комплексних підходів з використання досягнень природничих та суспільно-гуманітарних наук, на основі одночасного врахування двох взаємовиключаючих підходів традиційного, утвердженого на Сході в основі якого ідея незмінності законів природи і заперечення свободи вибору, з одного боку, та ліберального, утвердженого на Заході, де все визначає безперервна еволюція (прогрес) і свобода волі з іншого.	Питання, кейси

Літературні джерела

1. Аттали Жак. Краткая история будущего. – С.Пт.: Питер, 2014.

2. Возняк Т. Феномен міста / Тарас Возняк. – Львів: Незалежний культурологічний журнал «І», 2009.
3. Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика / Олена Донченко, Юрій Романенко. – К.: Либідь, 2001.
4. Джемаль Г. Революція пророков. — М.: Ультра.Культура, 2003.
5. Дугин А.Г. Социология воображения. Введение в структурную социологию / А.Г. Дугин. - М.: Академический Проект, Трикста, 2010.
6. Катасонов В.Ю. Капитализм. История и идеология денежной цивилизации / В.Ю.Катасонов. - М.: Институт русской цивилизации, 2013.
7. Лотман Ю.М. Семиосфера / Ю.М.Лотман. – С.Петербург: «Искусство-СПб», 2004.
8. Менский, М.Б. Сознание и квантовая механика / М.Б. Менский. -Фрязино: Век 2, 2011.
9. Сорокин П.А. Человек. Цивилизация.Общество / Питирим Сорокин. - М.: Политиздат, 1992.
10. Франкл В. Людина у пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / Віктор Франкл. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016.
11. Щокін Г.В. Закони соціального розвитку і управління. - К.: МАУП, 2006.
12. Ясперс К. Современная техника // Новая технократическая волна на Западе. - М. Прогресс, 1986.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	50
Модуль 1 (теми 1-5) – обговорення кейсів	20
Модуль 2 (теми 6-10) – обговорення кейсів	20
Ессе – індивідуальна письмова робота	10
Залік (теми 1-10)	-

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом